

1973 NOV 2

Népszava

02x.1

Akadémiai Kiadó

244
Megjelenik a Budapest Lexikon

Szakmai és olvasói körökben Európa-szerte elismert az a nagyszabású munka, amelyet a magyar Akadémiai Kiadó szótár-, illetve lexikonszerkesztő-sége végez. A kiadó szótárai eddig 23 nyelv és anyanyelvünk viszonylatában kerültek forgalomba, a komoly nyelvtudással rendelkezőknek szánt nagyszótáraktól a szakés újtisztórákig. Ez mintegy kétszázféle szótárt jelent 350 kiadásban, összesen hatmillió példányban. A huszonharmadik nyelven megjelent szótár a közelmúltban került a könyvesboltokba. Ez Kós Péter magyar–hindi szótára volt.

Több az idegen szó

Mi szabja meg a kiadás sorrendjét, s azt, hogy kis-, nagy-, úti- vagy egyéb szótár jelenjen meg? Mindig a vásárlói, használói igények a mérvadók. A keresletet nagyban befolyásolják a nyelvtanulási „divatok”. Fontos, hogy a világnyelvek és a szomszédos népek nyelvének szótárai mindig kaphatók legyenek. A kétnyelvű újtisztórák iránt a turizmus fellendülésének kezdetén — és azóta is — keletkezett nagyobb érdeklődés.

Mi várható még az idén, a már megjelent-

ken kívül? Elsőként a magyar–szlovák kéziszótárt említjük. Megjelenésére bizonyára sokan várnak már, hiszen ebből eddig csak kisszótárt lehetett kapni. Két szűkebb körben használható, de érdekes szótár is megjelenés előtt áll. Az egyik a húsznyelvű kiadói szótár, főleg könyvkiadók munkatársainak hasznárára, a másik a huszonkét nyelvű könyvtárosi szótár, amely a könyvtárak használóinak, azaz az olvasóknak is segítségére lehet bizonyos esetekben. Ismét megjelenik — újabb kiadásban — az Idegen szavak kéziszótára, mégpedig bővített kiadásban. Anyaga, a legutóbbi megjelenéshez viszonyítva, mintegy harminc százalékkal bővült, ennyi új idegen kifejezés került az elmúlt években a nyelvünkbe.

Harminc kötetben

Lesz-e újabb, sokkötetes nagylexikonunk? Ez a kérdés évek óta foglalkoztatja a közvéleményt. Most igennel felelhetünk. csak még időpontot nem tudunk mondani. 1959 óta az Akadémiai Kiadónál 13 fajta lexikon jelent meg. Közük a pótkötettel együtt most már hetekötetes Új Magyar Lexikon. Természetesen egy ilyen kiadvány előkészít-

tése sokéves munkát kíván. A szűk, de viszonylag gyorsan elkészült forma abból az elgondolásból született, hogy jobb most egy ilyen szerényebb, mint harminc év múlva egy 20–30 kötetes. Persze azért az utóbbiról sem mondanak le. A kiadó tervbe vette egy 30 kötetes lexikon megjelentetését.

Hogyan állnak az előkészületek? A kiadónak az ötvenes évek óta már nagy lexikonszerkesztési tapasztalatai vannak, s a különféle elkészült és megjelent lexikonokban együtt áll a címszavak nagyobb része is. A harminkötetes sorozatnak már a címszószerkesztésén dolgoznak. Szinte csak nyomdai kapacitás kérdése, hogy mikor vehetjük kézbe az első kötetet. A kiadó azt szeretné, ha úgy indulna meg a kiadás, hogy aztán 7–8 év alatt megjelenhessen mind a 30 kötet. Így lenne a legértelmesebb és leghasznosabb. Talán néhány éven belül polcunkra tehetjük az első néhány kötetet.

Milyen lexikonok várhatóak rövidebb időn belül? A közkedvelt hatkötetes Természettudományi Lexikonnak jövőre jelenik meg a hetedik, azaz pótkötete. Folytatódik a Világirodalmi Lexikon kiadása is, nemsokára a harmadik kötet várható.

Még az idén megjelenik az Orvosi Lexikon 4., befejező kötete, jövőre pedig a Műszaki Lexikon 3., ugyancsak utolsó kötete. 1973 végéig a boltokba kerül egy érdekesnek ígérkező kiadvány, a Fejlődő Országok Lexikona. Érdekessége, hogy ilyen még külföldön sincs. Az úgynevezett harmadik világ fejlődő országaival foglalkozik, azok történelmével, gazdaságával, kultúrájával. Megtalálhatók benne a jelentősebb személyek életrajzai, valamint a különböző pártok és tömegszervezetek történetei is.

Ki volt a polgármester?

Lexikon Budapestről? Igen, ilyen is lesz. A Budapest Lexikon már most novemberben az olvasókhhoz kerül. 13 témakörben, de szoros ábécé-sorrendben dolgozza föl a fővárossal összefüggő dolgokat Budapest története gazdasága, földrajza, kultúrája, minden benne lesz, mintegy ezer képpel illusztrálva. Ha valaki történetesen arra kíváncsi, mikor ki volt a város polgármestere, azt éppúgy megtudhatja belőle, mint a járványok történetét, vagy a kártvajtatók budapesti „karrierjét”.

(mátyás)